

Na návštěvě ve výrobě

2

Boskovický Junker je jediná firma v republice, kde se rodí slévárenské tavicí pece

BOSKOVICE – V druhém pokračování seriálu o firmách působících v tomto regionu zavítáme do boskovické průmyslové zóny na Chrudichromské ulici. Od roku 2006 zde sídlí dceřiná společnost Junker Industrial Equipment s. r. o. V Boskovicích začala vyrábět už v roce 1995, nicméně její úplné počátky je potřeba hledat ve dvacátých letech minulého století v Německu. V Lammersdorfu, nedaleko kornovačského města Cách, ji totiž v roce 1924 založil Otto Junker, jehož nadace ji po jeho smrti spravuje. V čele boskovické pobočky stojí v současné době jednatel Antonín Kužel, mým průvodcem firmou se stal obchodní ředitel Junkeru ROBERT BÍLEK. Pojďme se společně podívat, co se v jejich výrobních halách rodí.

■ Firma Otto Junker působí v Boskovicích už osmnáct let. Nezasvěcenému člověku však název neprozradí, jakou výrobou se zabýváte.

Naše hlavní portfolio je výroba tavicích pecí do sléváren, tedy na různé slitiny jako je bronz, mosaz, hliník, měď nebo například šedá litina, a dále zařízení pro firmy, které tepelně zpracovávají různé materiály, to se týká žíhání a úprav železných i neželezných kovů.

Jsmo výrobní závod, mateřskou firmu máme v německém Lammersdorfu. Zde v Boskovicích pro naši matku, která zajišťuje inženýring a řízení projektu, vyrábíme do Evropy i do celého světa. Neděláme zde sériovou výrobu, vše je pokaždé znovu tvořeno od nuly. Na začátku podle požadavků zákazníka zpracujeme projekt. Pece fungují samozřejmě na stejném principu, ale zákazník má – teď se bavíme o tavicích pecích, agregátech nebo udržovacích linkách – dispozičně dané možnosti ohledně prostoru, přívodu elektrických energií, chlazení, požadavky na tavení v různých teplotách, navíc každý odlišně jiný sortiment, dělá do jiného odvětví, proto jsou naše zakázky takzvaně na klíč. Nejde to dělat, že bychom měli na skladě například dvacet třicet různých pecí. Jde opravdu o zařízení, která jsou jednak složitá, jednak finančně nákladná.

■ Jedná se tedy o úzce specializovaná zařízení.

Ano, na českém trhu jsme specifická firma. I třeba konkurenci, co se týká tavení, tady nemáme až tak velkou – jsou tu zahraniční firmy, které sice nabízejí podobná zařízení do sléváren, ale nemají v České republice výrobní závod, což je pro ně velký nedostatek. I proto je po zrealizování zakázky důležité další udržování kontaktů se zákazníky. Pro některé jsme vyráběli třeba jen jedno zařízení, ale zajišťujeme dál servis, dodávku náhradních dílů, inspekční prohlídky, děláme různé inovace těchto zařízení a tak dále. A to nejen do Junker zařízení, ale i do těch od naší konkurence nebo do zařízení třeba ze sedmdesátých nebo osmdesátých let, kdy

VE VÝROBNÍ HALE. Tavicí pece opravdu nejsou zanedbatelných rozměrů, část ocelové konstrukce je vidět za zády obchodního ředitele firmy Roberta Bílka. Foto: ANDREA ŠRÁMKOVÁ

původní dodavatel už ani neexistuje.

■ Zmínili jste český trh, kam v poslední době dodáváte?

Nějakou dobu zpátky jsme například vyráběli jednu vakuovou pec na tavení stříbra do Kanady, což neděláme každý rok a což bylo konstrukčně i destinací zajímavé. Letos jsme měli docela velké zařízení do Ameriky a momentálně se tu vyrábí pec na žíhání hliníkových bloků do Rakouska, které budeme i finálně instalovat u zákazníka. A je tu ve výrobě i jeden opravdu velký projekt do České republiky. Pro něj se nedávno nakupovaly ocelové konstrukce, v jednu ho začneme instalovat u zákazníka a termín předání po veškerých zkouškách je stanoven na květen.

■ Z nákupu ocelových konstrukcí lze usuzovat, že si nevyrobíte veškeré komponenty sami.

Ano, třeba nerezové díly, ocelové konstrukce nebo různé typy odlihtků si sami nevyrobíme. Na základě dokumentace od naší mateřské společnosti nákupní oddělení poptá a v případě dobrých cen, termínů a kvality objedná potřebné části, oni je vyrobí, dopraví do Boskovic a my je smontujeme, jsme totiž montážní závod. Aktivní prvky, jako jsou pohony nebo různé součásti do rozvaděčů, nám dodává mateřská společnost. Když provádím zákaznický, říkám tomu interní legosystém, dostaneme dokumentaci, různé součástky, pomocný materiál a vše smontujeme, včetně základních testů na daném zařízení. Nevyrobíme tedy vše od šroubku.

■ Lze odhadnout kolik zařízení tu

vznikne za rok?

Takhle se to říct nedá, protože jeden rok vyrábíme víc zařízení do sléváren – děláme nejen pece, ale k tomu i různé zavazovací vozíky, náhradní cívy, ale také odsávání a spoustu dalších komponentů do sléváren, jindy více vyrábíme do různých závodů, kde se jenom žíhá. Ten poměr je proměnlivý a těžko odhadnutelný. Pec na žíhání může být objemově i finančně x krát dražší než pec do slévárny. Existují samozřejmě statistiky, že se prodalo dvacet druhů těchto pecí a třicet druhů těch druhých, ale není to, že bychom vyráběli každý týden jedno zařízení, je to dlouhodobý proces. U většiny zakázek navíc jde o pec plus doplňující vybavení, které může být před pecí, za pecí, o náhradní díly a tak dále. Po složení zařízení, odzkoušení a opětovném rozebrání může být jedna zakázka klidně na deset až dvacet kamionů a více.

■ Na objem zakázek jsem se ptala, abychom vytvořili obraz o velikosti společnosti. Možná by se dala přiblížit pomocí počtu zaměstnanců?

Momentálně tu pracuje 105 osob a naše mateřská firma má odhadem 450 až 500 lidí. K tomu v Chicagu působí sesterská společnost, ale tam je jen office s pár zaměstnanci, kteří zastřešují prodejní služby a servis pro americký trh a Kanadu. Další sestra je v Číně, kam se nyní zvažují další investice.

Tím se ještě vrátím k otázce, kam jdou naše zařízení, protože velké procento směřuje právě na čínský trh. Dělávali jsme tam kompletní linky,

pak v určitém období šlo jen o speciální stroje, které tam nebyli schopni vyrobit. Stalo se nám například, že čínský zákazník jednal s naší matkou o zařízení na úpravu plechů. Šlo o linku na takzvaný nekonečný pás plechu, který se různě upravuje. Tento zákazník nechtěl čínské dodavatele, chtěl evropskou kvalitu. Z tohoto popudu jsme tam pak dělali dvě kompletní linky. To je velice dobré, protože to zaměstná průřezem celou firmu na řadu měsíců.

(DOKONČENÍ NA 5. STRANĚ)

Tři otázky na tělo

Leží vám na nočním stolku knížka? Co čtete v současné době?

Teď čtu časopis Forbes. Ale pokud mám připomenout knihu – mým oblíbeným autorem je Charles Henri Bukowski. Je to psáno až vulgárně, ale hodně ze života. Myslím, že mám od něj všechny dostupné knihy. Rád se vracím například k jeho Poštovnímu úřadu, zajímavý je román Ženy nebo Hollywood.

Je někdo, koho byste chtěl v poslední době pochválit?

To je těžká otázka... Obecně - asi všechny pracující lidi a to nejen v naší firmě.

A do třetice - oblíbené jídlo?

To není určitě jen jedno. Souhlasím se rčením, že nejlepší zákusek je řízek. To je taková ta klasika, ale jinak já mám rád hodně ostrá jídla, čínskou kuchyni nebo například sushi.

Jak se žilo v Boskovicích 8.

Já jsem obíral housenky každý den

Nahlédneme do života ve městě před sto dvaceti lety. Zápisy ze zasedání, vyhlášky, stavební povolení, výkazy, různé žádosti a stížnosti, petice či drobné účty, to vše – a možná i něco navíc – uchovávají kartony uložené v blanenském archivu s označením Archiv města Boskovice, rok 1890 až 1893. Pojďme společně poodhalit jejich tajemství.

„Marie Čížková přiznává se, že zdvihla pouze jedno jablko,“ konstatuje úvodní věta protokolu ze dne 17. srpna 1891. Z následného textu dále vyplývá, že Marie Čížková tak učinila bez svolení majitele, čímž se dopustila poňního pachu. Obecní rada ji za tento přestupek odsoudila k pokutě 30 krejcarů. Co dodat. Snad jen to, že nebyť bdělého zraku poňního hlídače, mohla si domkařka za ušetřených třicet krejcarů koupit dejme tomu půl kila hovězího masa.

Zatímco z roku 1891 se v souvislosti s poňními hlídači už žádný další zápis nedochoval, nelze totéž říci o roce 1890. Tak například listina s názvem Seznam hlasovací o volbě poňního hlídače uvádí, že v polovině dubna téhož roku se obecní zastupitelstvo rozhodovalo mezi třemi uchazeči. V tajné volbě nakonec získal nejvyšší počet hlasů (celkem 26) Josef Král. Druhým hlídačem se stal Jan Oderský, a to i přesto, že mu v roce 1888 vyměřil c. k. okresní soud za jakousi krádež trest vězení v délce dvanácti hodin! Dlužno podotknout,

že poňní hlídači byli vždy ustanoveni na jeden rok. Na základě písemné žádosti se mohli o místo znovu ucházet a nezřídka byli i znovu zvoleni. Tak již zmíněný Josef Král nastoupil do služby opět v roce 1892, Jan Oderský pak v roce 1893.

V březnu 1892 o místo nově usiloval i jistý František Řezáč ze Zahrad. Ve své žádosti ponížene prosí, aby mu „slavně představenstvo té službičky popřáti ráčilo“, závěrem pak ujišťuje „já jsem sobě vědom, že bych tu službu zastal a svědomitě sloužil“. Měl štěstí, byl zvolen. Společně s Josefem Králem pak obcházeli pole a louky, náležející ke katastrálnímu území města – hlídali úrodu, dohlíželi na pořádek, hlásili pohyb cizích osob. To vše přibližně za 30 zlatých ročně.

Nejvíce práce čekalo poňní hlídače nejen o žních (za což dostávali tak zvané obžinky, tedy společný příspěvek ve výši 5 zlatých), ale také brzy z jara, kdy měli za úkol kontrolovat, zda vlastníci ovocných stromů „v poli“ dodržují nařízení o sběru housenek, chroustů a dalšího škodli-

vého hmyzu. Tak při obhlídce na konci května roku 1890 zaznamenal Josef Král, že housenky nemá obráno hned třicet majitelů pozemků. Zda tyto provinilce dostihla nějaká pokuta, záznamy neuvádějí: snad si všichni vzali závčas k srdci prohlášení radního Karla Randuly, že ten, kdo se ke sběru bude i nadále stavět líknavě, „citelně stížen pokoutou bude“. Ta se mohla vyšplhat až na 20 zlatých, v případě nedobytnosti pak na čtyři dny vězení.

Na dodržování vyhlášky o sběru a ničení škodlivého hmyzu v zahradách ve městě dohlíželi obecní strážníci. V případě, že majitel o své stromy opakovaně řádně nepečoval, vyslalo c. k. okr. hejtmantství na kontrolu četnická. Jeho oznámení se pak stalo podnětem k zahájení přestupkového řízení, na jehož konci hrozila každému provinilci jistá pokuta.

Četnický závodčí Josef Paděra společně se strážníkem Janem Klevetou „konali přehlídku ovocných zahrad v Boskovicích“ počátkem června roku 1890. Zjistili, že ve třinácti zahradách „nebyly housenky obrané“, případně, že „stromky už byly celé ožrané“. A co na to sami vlastníci? Do protokolu, sepsaného radními koncem července, se téměř všichni shodně dušovali, že „své stromky nechali od hou-

senek vícekrát čistiti“, případně, že „housenky sbíráti skoro každý den nechali“. Někteří však šli ve svém tvrzení ještě dál. Tak Vincenc Sedlák z Růžové ulice si za stav svých stromků našel viníka v podobě sousedky Veroniky Slovákové, když ujišťoval: „že mu našly housenky od Slovákové do jeho zahrady, a ježto Slováková neobírala, nemohl jsem se jim ubrániti“. František Blaha rovněž z Růžové ulice přišel s odvážným tvrzením: „U mě ani nikdo zahradu neprohliždal. Já mám stromy suché a snad se p. četník domníval, že jsou obežrané od housenek.“ V podobném duchu se hájil i František Hejna z Jevíčské ulice: „Snad viděl četník suchý stromek a domníval se, že jest ožran od housenek.“ Zatímco dvanáct hříšníků odešlo z kanceláře s pokoutou 30 krejcarů, poslední jmenovanému Františku Hejnovi byla vzhledem k tomu, „že vzdor víceroému úřednímu nařízením housenky ve své zahradě obrati nedal“ vyměřena pokuta 50 krejcarů, případně šest hodin vězení. František Hejna se proti rozsudku odvolal. Celý spor se pak táhl až do jara následujícího roku. Zpráva, zda v něm předemšťan František Hejna zvítězil, či prohrál, se nedochovala.

MIROSLAVA BOHÁČKOVÁ

Boskovický Junker je jediná firma v republice, kde se rodí slévárenské tavicí pece

(DOKONČENÍ ZE 4. STRANY)

Jednak to na konstrukci kreslí, pak to prochází oddělením nákupu, kde domlouvají položky od našich dodavatelů, pak se to montuje, zkouší, testuje a opět rozebírá, balí...

■ **Práce na několik měsíců? Když jsem si v prvním díle tohoto seriálu povídala s majitelkou LDseatingu, řeč se v souvislosti s množstvím práce stočila i na ekonomickou krizi. Jak se projevila u vás?**

Junker ji hodně pocítil, ale až o dost později než byl onen všeobecný boom krize. To proto, že zakázky máme dlouhodobějšího charakteru. Junker mívá 180 až 200 lidí, ale po krizi jejich počet klesl zhruba na 80, takže jsme šli na méně než polovinu. I v krizi jsme zakázky měli, ale naplněnost ne. Teď náš jednatel usilovně vyjednáva a má přísliby, že by se výroba, která tu byla, ale teď je v Lammerdorfu, měla opět vrátit do Boskovic, což je velice pozitivní.

■ **Nabízí se otázka, jak vidíte budoucnost boskovického Junkeru?**

Hodilo by se říct růžově, ale v logu máme modrou. Brzy budeme slavít dvacet let, očekávám, že dojde ke koupí hal, které máme pronajaté, chceme tady rozšířit výrobu a zaměstnat víc lidí s tím, jak sílí myšlenka zmíněného návratu výroby z Německa.

■ **To znamená, že už lze opět mluvit i o investicích do budoucna?**

Určitě, na hale budeme zřizovat lakovací box, plánujeme investici do speciálního kontejneru na barvy, který bude vyhříváný a s klimatizací, aby se zajistila konstantní teplota, teď se investovalo na brusírně, kde se připravují odlitky pro naši matku do obráběcího zařízení, takže ano – investujeme.

■ **A v současné době?**

V současné době máme dostatek výroby a jsme rádi. Proto tady vzniklo i oddělení prodeje, které jednak zastupuje naši matku – prezentuje značku na českém a slovenském trhu, na druhou stranu se snaží získat zakázky čistě pro Boskovic a nemusí to souviset přímo s portfoliem výroby v Lammerdorfu.

■ **Rozšířit výrobu, zvýšit počet zaměstnanců... Dostali jsme se k lidem, jak se vám daří shánět nové pracovní síly?**

To je složité téma. Když se navyšují stavy například do elektrovýroby a do mechanické výroby, dá se inzerovat a personální oddělení začne sbírat životopisy potencionálních uchazečů. Podle nich si vybereme z přihlášených třeba dvacet lidí, kteří se zdají být vhodnými kandidáty a pozveme je na osobní pohovor. Z nich projde pět, v dané situaci chceme přijmout pouze

tří. Tři z nich tedy vezmeme, ve zkušební době zjistíme, že jeden z nich je s promínutím nepoužitelný pro daný druh práce, že to byl na začátku špatný dojem – ono je velice těžké správně odhadnout člověka během deseti minut. Jeden uteče sám, protože mu tu něco nevyhovuje, třeba organizace pracovní doby nebo zákaz kouření nebo si najde zajímavější práci a zůstane nám jeden. To ukazuje, že lidé je spousta, ale ne každý chce pracovat, jak uvádí při vstupním pohovoru.

■ **A jak jste se k Junkeru dostal vy osobně?**

V roce 1998 jsem tu hned po škole nastoupil na brigádu. Byl jsem tady jeden měsíc, druhý, třetí, pak se mi prodloužila smlouva. Postupně jsem prošel takřka celým vývojem firmy. Byl jsem v elektrovýrobě, učil jsem se drátovat rozvaděče, dělal jsem elektroinstalace na zařízeních – nejdříve pod dohledem, pak sám - a postupně jsem měl pod sebou jednoho a více montérů. Pracoval jsem i jako šéfmontér, vedoucí externích montáží, obchodní zástupce a poslední pozicí je ředitel obchodu a marketingu. Takový ten klasický vývoj, co by měl být ve firmách, ale myslím, že už bohužel není moc aplikován. Těch pracovních pozic v rámci jedné firmy bylo docela dost, ale mělo to progresí pro moji současnou práci. ANDREA ŠRAMKOVÁ

Ulice Sokolská a Sušilova budou částečně uzavřeny

BOSKOVICE (pek) – Řidiči i chodci, kteří se pohybují po ulicích Sokolské a Sušilové, se musí připravit na omezení silničního provozu. Začátkem listopadu tam dělníci začali budovat bezbariérové přechody pro chodce.

Částečná uzavírka Sušilovy ulice začala už první listopadové pondělí a potrvá do konce měsíce. „Chodník po straně, kde je autobusová zastávka, teď dělníci využívají k uložení stavebního materiálu. Až budou následně pracovat přímo na silnici, dají se očekávat i omezení pro řidiče, kdy bude jeden z jízdních pruhů uzavřen,“ popsal mluvčí boskovické radnice Jaroslav Parma. Na Sušilové ulici jsou v plánu bezbariérové úpravy dvou přechodů pro chodce, jednoho u základní školy, druhého u městských lázní. Přechody získají také výraznější osvětlení.

Na Sokolské ulici je provoz omezen v místě křižovatky ulic Bedřicha Smetany a Bezručovy. Omezení začala prvního listopadu. Stavební úpravy by měly trvat až do konce ledna. „Teď probíhá přeložení kabelů a práce na chodnících. Až se bude dělat přechod, očekává se, že i zde bude průjezdný jen jeden pruh. Ani na Sokolské by neměla být úplná uzavírka,“ dodal Parma. Kromě toho, že přechod bude bezbariérově upraven, počítá projekt i s mírným vysunutím chodníku do vozovky a zkrácením přechodu. Díky tomu budou chodci lépe vidět na příjezdějí vozidla.